

капітуляцію. Нам відмовляють у суб'єктності, а отже, й рівності. Наших мирних людей масово катують і вбивають за українське громадянство. Москва свідомо обрала шлях архаїзації міжнародних відносин. Послідовне заперечення верховенства міжнародного права над національним, систематичне порушення угод і вихід із тих, що суперечать її агресивним амбіціям, торпедування роботи міжнародних структур – ознаки прагнення підмінити силу права правом сили.

І сьогодні Україна – це не просто якась країна біля росії. Це взірць мужності для всього демократичного світу. Саме тому Україна пропонує нову колективну угоду щодо гарантій безпеки як основу формату колективного реагування на глобальні безпекові виклики. Ця угода має забезпечувати статус України як демократичної, суверенної та цілісної держави, без винесення за дужки питань Донбасу та Криму. Умови забезпечення такого статусу є предметом для обговорення, але вже зараз цілком очевидно, що серед гарантів є місце і для Заходу, і для Сходу. І для Америки, і для Європи, і для Азії та Африки. Для членів Радбезу ООН, для Польщі, Італії, Німеччини, Туреччини, Канади, Ізраїлю – список відкритий. Україна – один з провідних гарантів світової продовольчої безпеки, тому її убезпечення – питання не лише моральне, а й суто практичне. Саме зараз Україна є тим щитом, який захищає Європу від вторгнення. Україна заплатила й продовжує платити дуже високу ціну за своє провідне місце в цій системі. Неминучий колапс москвоцентричного світу, який донедавна було прийнято називати пострадянським простором, – це шанс для нового лідерства. Демократичного. Гуманного. Людиноцентричного. Лідерства держави, чий народ понад усе цінує свободу[5].

ЛІТЕРАТУРА:

1. Глобальна та національна безпека: підручник / авт. кол. :В..І. Абрамов, Г.П. Ситник, В.Ф. Смолянчук та ін.. Київ : НАДУ, 2016. 784 с.
2. Загурська-Антонюк В.Ф. Міжнародна безпека у контексті глобалізації сучасного світу. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 13-14. С. 103-109.
3. Міжнародна безпека. Енциклопедія сучасної України. https://esu.com.ua/search_articles.php?id=65124
4. Кормич Л.І., Краснопольська Т.М. Національна безпека в глобалізаційних умовах : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса : Фенікс, 2020. 76 с.
5. Глобальна система безпеки виявилась неспроможною, Україна показує, як побудувати кращу – Андрій Єрмак <https://armyinform.com.ua/2022/05/02/>

Павловська Н. В.,
кандидат юридичних наук, доцент
доцент кафедри теорії та історії права
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ САНКЦІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан - це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [1].

За **військові адміністративні правопорушення (делікти)** до військовослужбовців можуть застосовуватися наступні види адміністративних стягнень:

1. *Попередження (зауваження).*
2. *Штраф.*
3. *Утримання на гауптвахті* (гауптвахта - спеціальне приміщення, яке обладнано в органах управління Служби правопорядку (підрозділах Служби правопорядку) з метою виконання покарання заарештованих в адміністративному порядку та затриманих військовослужбовців і військовозобов'язаних, або приміщення (намет), яке може тимчасово обладнуватися на полігонах, у навчальних центрах та районах. Арешт з утриманням на гауптвахті призначається районними, районними у місті, міськими чи міськрайонними судами).

Стаття 32¹ Кодексу України про адміністративне правопорушення (надалі – КУпАП) встановлює, що зазначений вид адміністративного стягнення не може застосовуватися до військовослужбовців-жінок [2].

За порушення правил, норм і стандартів, що стосуються забезпечення безпеки дорожнього руху, санітарних норм, правил полювання, рибальства та охорони рибних запасів, митних правил, вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією, порушення тиші в громадських місцях, неправомірне використання державного майна, незаконне зберігання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації, невжиття заходів щодо окремої ухвали суду, ухилення від виконання законних вимог прокурора, порушення законодавства про державну таємницю, порушення порядку обліку, зберігання і використання документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію, військовослужбовці несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах.

Стаття 15 КУпАП визначає що до зазначених осіб не може бути застосовано громадські роботи, виправні роботи і адміністративний арешт, а до військовослужбовців строкової служби – водіїв транспортних засобів

Збройних сил України або інших утворених відповідно до законів України військових формувань у разі порушення правил дорожнього руху, крім того – штраф.

У разі притягнення таких осіб до відповідальності за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі направлення особи, яка вчинила таке насильство, на проходження програми для осіб, які вчинили домашнє насильство чи насильство за ознакою статі, здійснюється на загальних підставах.

Також, ці особи несуть відповідальність за адміністративні правопорушення (делікти) за дисциплінарними статутами (Дисциплінарний статут Збройних Сил України, Дисциплінарний статут служби цивільного захисту, Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України).

КУпАП визначає загальні види адміністративних стягнень за військові адміністративні правопорушення, але в умовах особливого періоду законодавчо закріплено більш суворішу відповідальність.

Особливий період – це період, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій.

КУпАП розрізняє наступні військові адміністративні правопорушення (делікти):

- відмова від виконання законних вимог командира (начальника) ст. 172¹⁰ КУпАП;
- самовільне залишення військової частини або місця служби ст. 172¹¹ КУпАП;
- необережне знищення або пошкодження військового майна ст. 172¹² КУпАП;
- зловживання військовою службовою особою владою або службовим становищем ст. 172¹³ КУпАП;
- перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень ст. 172¹⁴ КУпАП;
- недбале ставлення до військової служби ст. 172¹⁵ КУпАП;
- бездіяльність військової влади ст. 172¹⁶ КУпАП;
- порушення правил несення бойового чергування ст. 172¹⁷ КУпАП;
- порушення правил несення прикордонної служби ст. 172¹⁸ КУпАП;
- порушення правил поведження із зброєю, а також боєприпасами, вибуховими, іншими речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення ст. 172¹⁹ КУпАП;
- розпивання алкогольних, слабоалкогольних напоїв або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів ст. 172²⁰ КУпАП [3].

На підставі вищенаведеного і враховуючи пріоритет охорони життя та здоров'я, прав та інтересів громадян, відповідно до ст. 3 Конституції України

[4], зміни та реформування сучасного адміністративного законодавства під час воєнного стану, а також поширеність адміністративних правопорушень (деліктів), їх потужного змісту, причин та динаміки розвитку та виявлення, зумовлюють необхідність предметного дослідження інституту адміністративно-правових санкцій як окремого інституту адміністративного права та заслуговують окремої уваги та подальшого розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>
4. Конституція України: офіц. текст: за станом на 15 березня 2016 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/80731-10/>.

**Пожидаєва М. А.,
доктор юридичних наук, доцент,
професор кафедри адміністративного та фінансового права
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»**

СУПЕРЕЧЛИВА ПОЗИЦІЯ КИТАЮ ЯК ОДНОГО З ГАРАНТІВ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ ВИМІР

У 2022 році за даними Міжнародного валютного фонду щодо країн з найвищим рейтингом у світі за номінальним ВВП Китай продовжує тримати друге місце серед світових лідерів у глобальній економіці [1; 2]. У той же час, війна в Україні спровокувала дороговартісну гуманітарну кризу. Спричинена війною глобальна економічна шкода сприятиме значному уповільненню світового зростання у 2022 році та посилить інфляцію [2]. Будучи найбільшим торговим партнером України [3; 4], Китай виступає за повагу до суверенітету та територіальної цілісності України, за взаємний ненапад, невтручання у внутрішні справи одна одної, рівність і взаємну вигоду, мирне співіснування та за дотримання інших загальновизнаних норм міжнародного права [5; 6; 7].

В основу еволюції українсько-китайських міжнародних відносин покладено акти загального декларативного характеру про визнання і встановлення дипломатичних відносин та поетапний перехід від норм “м’якого” права з рекомендаціями до актів проголошення відносин стратегічного партнерства, а також введення конкретних домовленостей і зобов’язань з огляду на юридичну обов’язковість норм договорів [8, с. 93-94, с. 100-101].

Одним з ключових пунктів у формуванні договірної бази між Україною та Китаєм були та є питання правового забезпечення національної та